

Bibliotheek nieuwsbrief 12 / januari '22

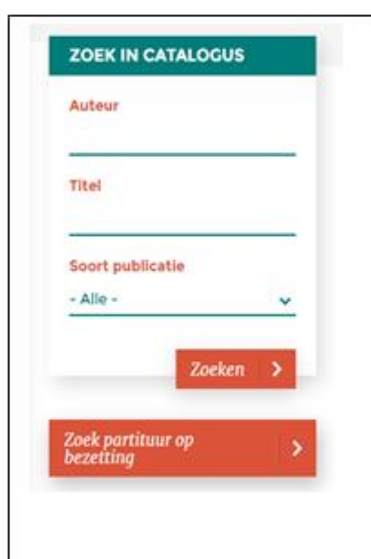
Catalogus online

De bibliotheek van het conservatorium omvat meer dan 10.000 items. Het invoeren van alle catalogusdata is een heus titanenwerk. Ondertussen zijn er ca. 8.000 itemgegevens ingevoerd. Hiermee is het repertoire- en studiemateriaal voor zang, koor, gitaar, piano, accordeon, sax, dwarsfluit, klarinet, hobo, fagot, trompet en trombone nagenoeg volledig ingevoerd.

Neem een kijkje in de [Catalogus](#)

Je kan zoeken (al dan niet gecombineerd) op:

- de naam van de componist / arrangeur / auteur (**Auteur**)
- de titel / woord uit de titel (**Titel**)
- een (Nederlandstalige) vormaanduiding, bijvoorbeeld *rondo* (**Titel**)
- een (Nederlandstalige) muzieksoortnaam, bijvoorbeeld *wals* (**Titel**)
- soort publicatie, bijvoorbeeld *boek* / *partituur* (**Soort publicatie**)
- bezetting, bijvoorbeeld *altsax + altsax + tenorsax + baritonsax* (**Zoek partituur op bezetting**)
 - **klik** de gewenste bezetting en in combinatie met de auteur (**auteur optioneel**)
 - **Zoek enkel deze bezetting** = uitsluitend de gewenste bezetting
 - **Zoek minimum deze bezetting** = alle bezettingen waarin de gewenste bezetting voorkomt

The screenshot shows a search form titled 'ZOEK IN CATALOGUS'. It has three input fields: 'Auteur', 'Titel', and 'Soort publicatie'. The 'Soort publicatie' field has a dropdown menu currently showing '- Alle -'. Below the fields is a red button labeled 'Zoeken' with a right-pointing arrow. At the bottom of the form is another red button labeled 'Zoek partituur op bezetting' with a right-pointing arrow.

The screenshot shows the 'Partituren' search interface. At the top, there are several category buttons: ORKEST, KOOR, ZANG SOLO, STRIJKINSTRUMENTEN, TOKKELINSTRUMENTEN, TOETSINSTRUMENTEN, HOUTBLAZERS, KOPERBLAZERS, SLACWERK, OUDE MUZIEK, and ONBEPAALED INSTRUMENT. Below these is a search input field labeled 'Auteur (optioneel)'. At the bottom, there are two red buttons: 'Zoek enkel deze bezetting' and 'Zoek minimum deze bezetting', both with right-pointing arrows.

INTERVIEW : De tijdloze sound van gambist Thomas Baeté

Thomas Baeté is leraar gamba aan het conservatorium van Leuven. Als bekwaam uitvoerder van oude muziek is hij een veelgevraagd gastmuzikant bij diverse ensembles in binnen- en buitenland.

Thomas wil de muziek uit het verleden relevant en herbeleefbaar maken voor het publiek van vandaag. Daarnaast schuwt hij als improvisator ook niet de dialoog met andere en hedendaagse muziekstijlen.

De viola da gamba staat bekend als een strijkinstrument voor oude muziek en wordt net als de cello tussen de benen bespeeld. Is de viola da gamba de voorloper van de cello?

Deze conclusie is snel gemaakt maar het klopt niet. De viola da gamba en de cello zijn eerder neven. Ze hebben dezelfde voorouders in de middeleeuwse strijkinstrumenten. Uit deze strijkinstrumenten zijn twee families ontwikkeld : de viola da gamba's die tussen de benen bespeeld worden en de viola da braccio's die op de arm bespeeld worden. De cello ontwikkelde zich uit de lage (dus grote) viola da braccio en werd om praktische redenen van de arm naar de benen verhuisd.

Is de speeltechniek van de cello te vergelijken met die van de gamba?

Nee, helemaal niet. De gambisten strijken onderhands, dus met de handpalm naar boven. De cellisten strijken bovenhands, met de palm naar beneden. Door de zes snaren en frets heeft de gamba speeltechnisch zelfs meer verwantschap met de gitaar. Je kan de gamba dus beter omschrijven als een strijkgitaar. 😊

De viola da gamba is minder gekend bij het grote publiek. Hoe ben je in contact gekomen met de gamba?

Ik zong van kindsbeen af in een koor en speelde viool bij Dirk Vandaele, mijn huidige collega aan het Leuvens conservatorium. Al snel ontwikkelde ik een liefde voor oude muziek. Maar de gambamicrobe kreeg ik pas goed te

pakken na het zien van de muziefilm "Tous les matins du monde" over twee gambaspelers in de tijd van Lodewijk de XIVde en met de prachtige soundtrack van Jordi Savall. En ... zes jaar later volgde ik les bij Jordi Savall in Barcelona!

De viola da gamba was in de renaissance en de barok een heel belangrijk solo-instrument. Hoe komt het dat ze sindsdien steeds meer aan populariteit verloor?

Door een samenloop van omstandigheden: de smaak veranderde, de muziekstijl evolueerde en door de steeds groter wordende bezettingen en orkestralen werd de zachte klank van de gamba steeds meer weg gedrukt. Maar de gamba is onoverwinnelijk. Zo bedachten instrumenbouwers in de 19de eeuw de Arpeggione, een instrument dat de cello combineert met de gitaar... Wat dus eigenlijk een heruitvinding is van de gamba.

In de oude muziekpraktijk wordt veel geïmproviseerd. Worden jouw leerlingen eveneens aangespoord om te improviseren?

Zelf improviseer ik veel op het podium, maar als lesgever gaat de meeste energie naar de techniek, de muzikaliteit en de stijl. Maar in het Leuvens conservatorium bestaat sinds enkele jaren de richting "creatief muzikant". Hier krijgt

de gambist tijd en ruimte om naar lieve lust te improviseren.

In het mooie project “dialogen” ben je al improviserend in dialoog gegaan met 8 zeer verschillende stemkunstenaars. Dit resulteerde in heel bijzondere muzikale ervaringen. Hoe is dit project tot stand gekomen?

In oude traktaten over gamba maakt men steeds de vergelijking tussen de gamba en de menselijke stem. Wil je de gamba helemaal beheersen, dan moet je kunnen wat een stem

kan: vertellen, zingen, ontroeren, articuleren, kleuren,...

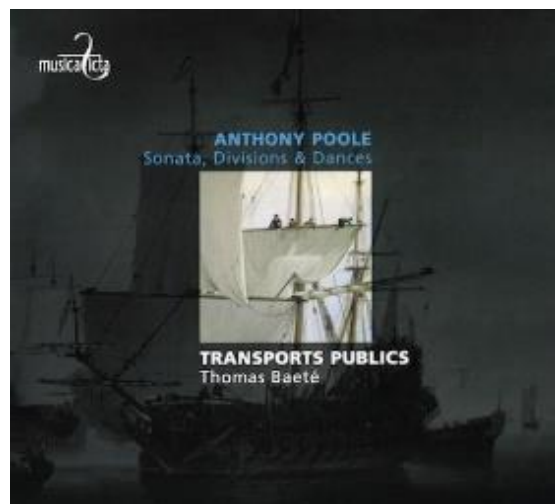
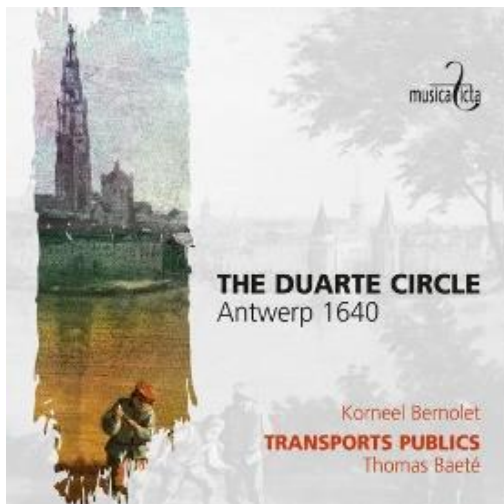
In het project “dialogen” heb ik dat idee tot buiten de barokmuziek getrokken en begaf ik me op uiteenlopende muziekerreinen: van het romantisch lied tot de experimentele zang, van de complexe boventoonzang tot de tango en de Britse folk.

Momenteel probeer ik een beurs te bemachtigen om de serie uit te breiden met o.a. een rapper en een jazz-scatster.

We kijken ernaar uit en wensen je veel succes!

De 8 dialogen van Thomas Baeté met diverse stemkunstenaars is te herbekijken via deze link op youtube: [Dialogen](#)

De bib van het conservatorium bevat de twee opnames met minder bekende muziek uit de 17de eeuw van Thomas Baeté als leider van het ensemble Transports Publics.

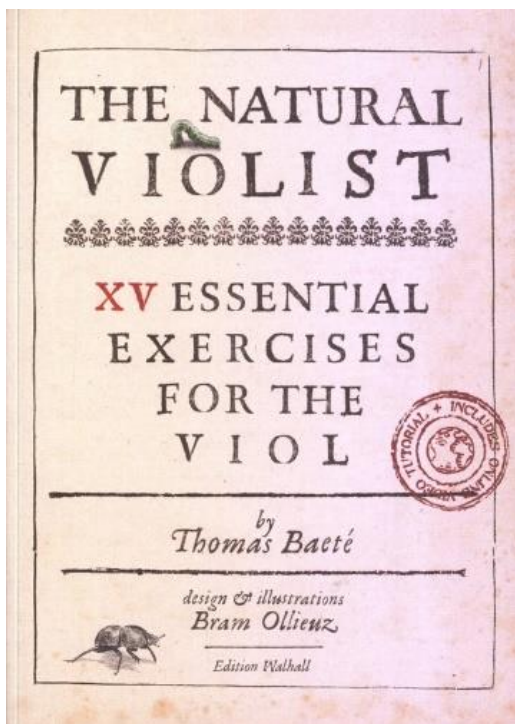
SPEELTIP : The natural violist

The natural violist bevat 15 technische oefeningen voor gamba van Thomas Baeté met illustraties van leerling-gambist Bram Ollieuz.

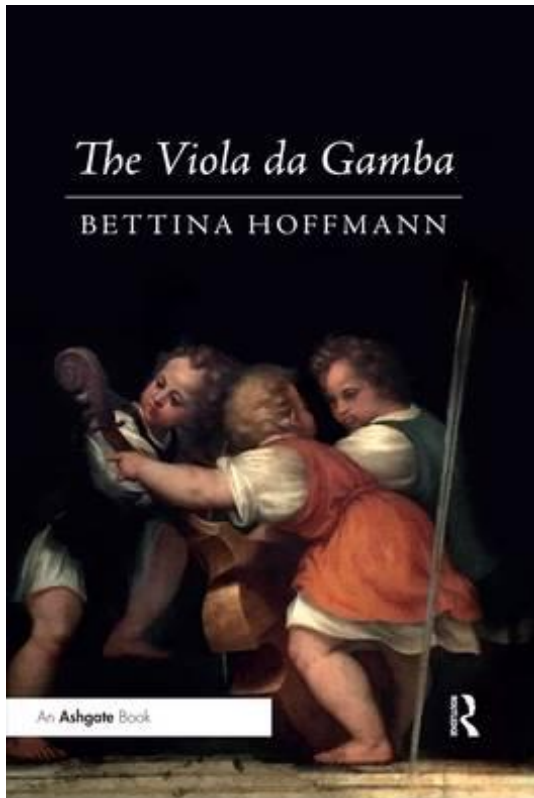
Elke hoofdstuk behandelt een technisch probleem, telkens voorzien van een basisoefening met steeds moeilijker variaties.

Het boekje bevat een QR-code naar de website waar Thomas Baeté elke oefening uitvoert.

Meer info : [The natural violist](#)

LEESTIP – Bettina HOFFMANN, The Viola da Gamba

In haar boek *The Viola da Gamba* biedt gambistemicoloog Bettina HOFFMANN een overzichtelijke kennismaking met de bouw, techniek en geschiedenis van het instrument. Ze verwijst hierbij naar origineel archiefmateriaal waar ze zich in het onderzoek op baseerde.

In de eerste hoofdstukken schetst ze de herkomst en de complexe naamgeving van dit en aanverwante instrumenten.

In de volgende hoofdstukken geeft ze een historisch en geografisch overzicht, van het ontstaan tot in de klassieke periode.

Ze sluit het boek af met de twintigste eeuwse heropleving van en hernieuwde belangstelling voor dit oude instrument.

Aanbevolen leesvoer voor zowel gespecialiseerde als geïnteresseerde lezers.

MUZIEK en POEZIE ; POEZIE en MUZIEK

Zonder ik, zonder onderwerp.
Lier aan wilgen gehangen.
Ander instrument aangeschaft.

Met voorhamer van grote
gevoelens op xylofoon
van ziel. Ziel kapot, natuurlijk.

Met hark ziel in hoek
geveegd en opgestookt.
Meer ziel dan hij dacht.

En vervolgens op hark viool
gespeeld, met zaag als strijkstok.
Een liedje.

H. De CONINCK

Roy Lichtenstein, The cubist cello